A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2007. január 25.*

A C-48/05. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landgericht Nürnberg-Fürth (Németország) a Bírósághoz 2005. február 8-án érkezett, 2005. január 28-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Adam Opel AG**

és

az **Autec AG**

között,

a **Deutscher Verband der Spielwaren-Industrie eV**

részvételével

folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, K. Schiemann és M. Ilešič (előadó) bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. február 2-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Adam Opel AG képviseletében S. Völker és A. Klett Rechtsanwälte,

– az Autec AG képviseletében R. Prager és T. Nägele Rechtsanwälte, valamint D. Tergau Patentanwalt,

– a Deutscher Verband der Spielwaren-Industrie eV képviseletében T. Nägele Rechtsanwalt,

– a francia kormány képviseletében G. de Bergues és A. Bodard-Hermant, meghatalmazotti minőségben,

– az Egyesült Királyság kormánya képviseletében M. Bethell, meghatalmazotti minőségben, segítői: M. Tappin barrister és S. Malynicz barrister,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében G. Braun, B. Rasmussen és W. Wils, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2006. március 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL 1989., L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.; a továbbiakban: az irányelv) 5. cikke (1) bekezdése a) pontjának és 6. cikke (1) bekezdése b) pontjának értelmezésére vonatkozik.

Jogi háttér

2 Az irányelvnek „A védjegyoltalom tartalma" című, 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ:

a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;

b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszthetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez.

(2) Bármelyik tagállam előírhatja továbbá, hogy a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki hozzájárulása nélkül gazdasági tevékenység körében a védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést használ az árujegyzékben szereplő árukhoz, illetve szolgáltatásokhoz nem hasonló árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, feltéve, hogy a védjegy a tagállamban jóhírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben szabályozott feltételek megvalósulása esetén tilos különösen:

a) a megjelölés elhelyezése az árun vagy csomagolásán;

b) a megjelölést hordozó áru eladásra való felkínálása, forgalomba hozatala, valamint forgalomba hozatal céljából történő raktáron tartása, illetve szolgáltatás felajánlása vagy annak nyújtása a megjelölés alatt;

c) a megjelölést hordozó áruk behozatala vagy kivitele;

d) a megjelölés használata az üzleti iratokon vagy a reklámozásban.

[...]

(5) Az (1)–(4) bekezdésekben foglaltak nem érintik a tagállamok olyan jogszabályi rendelkezéseit, amelyek alapján a jogosult felléphet a megkülönböztetéstől eltérő célokra szolgáló megjelölés használata ellen, feltéve, hogy az ilyen megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét."

3 Az irányelvnek a „A védjegyoltalom korlátai" című, 6. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) A védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthat el mást attól, hogy gazdasági tevékenysége körében – az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban – használja

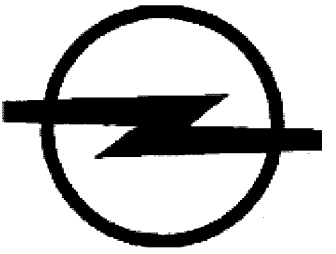
a) saját nevét vagy címét;

b) az áru vagy a szolgáltatás fajtájára, minőségére, mennyiségére, rendeltetésére, értékére, földrajzi eredetére, előállítási, illetve teljesítési idejére vagy egyéb jellemzőjére vonatkozó jelzést;

c) a védjegyet, ha az szükséges az áru vagy a szolgáltatás rendeltetésének jelzésére, különösen tartozékok vagy alkatrészek esetében."

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatali kérdések

4 Az Adam Opel AG (a továbbiakban: Adam Opel), gépjárműgyártó cég, a jogosultja az alábbi, Németországban 1990. április 10-én különösen gépjárművek és játékok tekintetében lajstromozott nemzeti védjegynek (a továbbiakban: Opel logó):

5 Az Autec AG (a továbbiakban: Autec) többek között távirányítós kisautómodelleket gyárt, amelyeket „cartronic" márkanéven forgalmaz.

6 2004 elején az Adam Opel értesült arról, hogy Németországban az Opel Astra V8 kupé 1/24 arányú kicsinyített másának játékmodelljét értékesítik, amelynek díszrácsán, az eredeti gépjármű mintájára, az Opel logó is szerepel. Ezt a játékot az Autec gyártja.

7 A „cartronic" védjegy, a mellette lévő ® jelzéssel együtt, jól láthatóan szerepel a játékmodellek mindegyikéhez mellékelt használati útmutató előlapján, valamint a távirányító elülső részén. Ráadásul, az „AUTEC® AG" és az „AUTEC® AG D 90441 Nürnberg" jelzések a használati útmutató hátoldalán vannak feltüntetve, illetve a távirányító aljára ragasztott öntapadós címkén.

8 A Landgericht Nürnberg-Fürth elé terjesztett keresetében az Adam Opel elsősorban azt kérte a bíróságtól, hogy tiltsa el az Autec-et gazdasági tevékenysége körében az Opel logónak a gépjárművek játékmodelljein való feltüntetésétől, illetve az ilyen játékmodellek vételre történő felkínálásától és forgalmazásától, vagy az összes elkövetett jogsértés miatt e célból az e védjeggyel jelölt kisautómodellek importjának vagy exportjának betiltását, 250 000 euró, illetve másodlagosan legfeljebb hat hónapra történő zár alá vétel terhe mellett.

9 Az Adam Opel véleménye szerint az Opel logónak azon gépjárművek kicsinyített modelljein történő alkalmazása, amelyeket ő gyárt és forgalmaz, e védjegy bitorlásának minősülnek. Azt állítja, hogy az említett védjegyet azonos termékekre használják, mint amelyek tekintetében az lajstromozásra került, nevezetesen játékok tekintetében. A Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében ez védjegyként történő használatnak minősül, mivel a vásárlóközönség abból az elvből indul ki, hogy az adott márkájú autó kicsinyített játékmodelljét gyártó cég azokat a védjegyjogosult által adott licenciaengedély alapján gyártja és forgalmazza.

10 Különböző német bíróságok határozataira támaszkodva, az Autec – amelyet a Deutscher Verband der Spielwaren-Industrie eV (a német játékgyártók szövetsége) is támogat – azt válaszolja, hogy az oltalom alatt álló védjegy feltüntetése az e márkájú gépjárművek valósághű mását megjelenítő, kicsinyített játékmodelljein nem képez védjegyként történő használatot. Jelen esetben az Opel logó eredeti funkciója nem érintett, mivel a „cartornic" és az „AUTEC" védjegy használatának köszönhetően a vásárlóközönség számára világos, hogy a kicsinyített játékmodellek nem az eredeti

gépjárművet gyártó cégtől származnak. Végeredményben a vásárlóközönség már több mint száz éve hozzászokott ahhoz, hogy a játékipar valósághűen utánozza a ténylegesen is létező termékeket, vagyis beleértve az azon védjegy feltüntetését is, amellyel az eredeti terméket jelölik.

11 A C-63/97. sz. BMW-ügyben 1999. február 23-án hozott ítéletre (EBHT 1999., I-905. o.) figyelemmel, a Landgericht Nürnberg-Fürth úgy ítéli meg, hogy az Opel logónak az Autec által történő használata csak akkor tiltható meg az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján, ha az védjegyként történő használatot képez.

12 A Landgericht Nürnberg-Fürth hajlik afelé, hogy e logó Autec általi használatát védjegyként történő használatnak minősítse, mivel az említett logó az eredeti modellt gyártó cégre utal. E bíróság többek között azt kérdezi, hogy az ilyen használat, amely egyúttal véleménye szerint az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének értelmében leíró jellegű használatot képez, e rendelkezés szerint megengedhető-e, ha az eredeti védjegy játékok tekintetében szintén lajstromozásra került.

13 Tekintettel arra, hogy az előtte függőben lévő jogvita eldöntése az irányelv értelmezését igényli, ezért a Landgericht Nürnberg-Fürth úgy határozott, hogy eljárását felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Az [...] irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti védjegyhasználatnak minősül-e »játékok« vonatkozásában is levédett védjegy használata, ha a játékautó gyártója a valóságban létező járművet – a védjegyjogosultnak a modellen szereplő védjegyével együtt – kicsinyített változatban állít elő és hoz forgalomba?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Az első kérdésben szereplő védjegyhasználat a járműmodell fajtájára vagy minőségére vonatkozó jelzésnek minősül-e az [...] irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében?

3) A második kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Milyen kritériumokat kell az ilyen esetekben figyelembe venni annak megítélésekor, hogy a védjegyhasználat megfelel-e az üzleti tisztesség követelményeinek?

Fennáll-e ez az eset különösen akkor, ha a járműmodell gyártója a csomagoláson és a modell használatához szükséges alkatrészen a forgalom számára saját védjegyeként felismerhető megjelölést, valamint cégnevének és székhelyének megjelölését helyezi el?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

Az irányelv 5. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmezése

14 Első kérdésével az előzetes döntéshozatali kérdéseket előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy amennyiben valamely védjegy mind a gépjárművek, mind a

játékok tekintetében lajstromozásra került, akkor a védjegyjogosult engedélye nélkül, harmadik személy által az e védjeggyel azonos megjelölés elhelyezése az említett márkájú autók kicsinyített másain, abból a célból, hogy azok élethűen ábrázolják ezeket az autókat, és az említett kicsinyített modellek forgalmazása az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében olyan használatnak minősül-e, amelyet a védjegyjogosult megtilthat.

15 Az irányelv 5. cikke meghatározza „[a] védjegyoltalom tartalmát", míg 6. cikke tartalmazza „[a] védjegyoltalom korlátaira" vonatkozó szabályokat.

16 Az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének első mondata szerint a védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. Ugyanezen bekezdés a) pontja értelmében e kizárólagos jog értelmében a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal. Az irányelv 5. cikkének (3) bekezdése – nem kimerítő jelleggel – felsorolja a használat azon eseteit, amelyeket a jogosult ezen cikk (1) bekezdése alapján megtilthat. Az irányelv egyéb rendelkezései, mint például a 6. cikk, meghatározzák a védjegyoltalom tartalmának bizonyos korlátait (a Bíróság C-206/01. sz., Arsenal Football Club ügyben 2002. november 12-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-10273. o.] 38. pontja).

17 Annak elkerülése érdekében, hogy a védjegyjogosult számára biztosított oltalom országonként változzon, a Bíróság feladata egységes értelmezést adni az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének, különösen az ott szereplő „használat" fogalmát illetően (a fent hivatkozott Arsenal Football Club ügyben hozott ítélet 45. pontja).

18 Az alapeljárásbeli ügyben egyértelmű, hogy a szóban forgó védjeggyel azonos megjelölés használatára gazdasági tevékenység körében kerül sor, lévén, hogy az gazdasági előnyre törekvő kereskedelmi tevékenység keretében történik és nem magáncélú használat során (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Arsenal Football Club ügyben hozott ítélet 40. pontját).

19 Az is bizonyos, hogy e használat a szóban forgó védjegy jogosultjának engedélye nélkül történt.

20 Lévén, hogy az Opel logót játékok tekintetében is lajstromozták, ezért ezen kívül fennáll az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt vélelem is, miszerint a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal kapcsolatban használják, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplőkkel (játékok). E tekintetben különösen megjegyzendő, hogy az alapeljárásbeli ügyben szóban forgó használat az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében „áruk" tekintetében történik, mivel az a védjeggyel azonos megjelölésnek az árukon való elhelyezésével valósul meg, mind azok eladásra történő felkínálásakor, forgalmazásakor, mind az e termékek ilyen célból történő birtokban tartásakor az irányelv 5. cikke (3) bekezdésének a) és b) pontja értelmében (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Arsenal Football Club ügyben hozott ítélet 40. és 41. pontját).

21 Mindenesetre emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatának értelmében az irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében foglalt kizárólagos jog célja az, hogy lehetővé tegye a jogosult számára különös jogosulti érdekeinek védelmét, azaz annak biztosítását, hogy a védjegy betölthesse szerepét, valamint hogy e jog gyakorlása azokra az esetekre korlátozódjék, amikor a megjelölés harmadik személy általi használata sérti vagy sértheti a védjegy funkcióit, különösen azt az alapvető funkcióját, hogy a fogyasztók számára garantálja az áru eredetét (lásd a fent hivatkozott Arsenal Football Club ügyben hozott ítélet 51. pontját és a Bíróság C-245/02. sz. Anheuser-Busch-ügyben 2004. november 16-án hozott ítéletének [EBHT 2004., I-10989. o.] 59. pontját).

22 Ennélfogva a játékok tekintetében lajstromozott védjeggyel azonos megjelölés elhelyezése a járművek kicsinyített modelljein nem tiltható meg harmadik személyeknek az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében, csak akkor, ha az sérti vagy sértheti e védjegy alapvető funkcióit.

23 Az alapeljárásbeli ügyben, amelyet az a körülmény jellemez, hogy a szóban forgó védjegyet egyszerre lajstromozták gépjárművek és játékok tekintetében, az előzetes döntéshozatali kérdéseket előterjesztő bíróság kifejti, hogy Németországban a játékipari termékek szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztói megszokták, hogy a kicsinyített modellek a valódi termék mintáján alapulnak, és igen nagy jelentőséget tulajdonítanak az eredeti termékhez viszonyított teljes élethűségnek, amiből kifolyólag az említett fogyasztók az Autec termékein szereplő Opel logót úgy fogják fel, mint amely arra utal, hogy az Opel márkájú gépjárművek kicsinyített játékmodelljeinek megjelenítéséről van szó.

24 Ha az iménti magyarázattal a kérdést előterjesztő bíróság azt szerette volna kiemelni, hogy az érintett vásárlóközönség az Autec által forgalmazott kicsinyített modelleken szereplő, Opel logóval azonos megjelölést nem úgy fogja fel, mint arra utaló jelzést, hogy e termékek az Adam Opeltől vagy valamely vele gazdasági kapcsolatban álló vállalkozástól származnak, akkor meg kellett volna állapítania azt is, hogy az alapeljárásbeli ügyben említett használat nem sérti az Opel logó mint játékok tekintetében lajstromozott védjegy alapvető funkcióját.

25 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak meghatározása – a németországi játékok átlagos vásárlóit referenciaként véve alapul –, hogy az alapeljárásbeli ügyben szóban forgó használat sérti-e az Opel logó mint játékok tekintetében lajstromozott védjegy funkcióit. Végeredményben, az Adam Opel nem állította, hogy e használat sértené az említett védjegy alapvető funkcióján kívüli egyéb funkcióit.

26 Egyébiránt, a fent hivatkozott BMW-ügyben hozott ítéletre támaszkodva, a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy fennáll-e az Autec által az Opel logónak a gépjárművek tekintetében lajstromozott védjegyként történő használata.

27 E tekintetben igaz, hogy a fent hivatkozott BMW-ügyben hozott ítélet a védjeggyel azonos olyan megjelölés szolgáltatások tekintetében történő használatára vonatko-

zott, amely nem volt azonos a lajstromozott védjegy árujegyzékében szereplő szolgáltatásokkal, lévén, hogy a BMW védjegy a szóban forgó alapeljárásbeli ügyben csak gépjárművek tekintetében került lajstromozásra, és nem gépjármű-szerelési szolgáltatások tekintetében. Mindenesetre, az említett védjegy jogosultja által BMW márkanévvel értékesített autók képezték egyben a harmadik személy által nyújtott szolgáltatások – az autószerelés – tárgyát is, amiből kifolyólag nélkülözhetetlen volt az e szolgáltatások tárgyát képező, BMW márkájú autók eredetének feltüntetése. Éppen az e védjeggyel jelölt termékek és a harmadik fél által nyújtott szolgáltatások közötti, e speciális és elválaszthatatlan kapcsolatra tekintettel állapította meg a Bíróság azt – a fent hivatkozott BMW-ügy speciális körülményeire tekintettel –, hogy a védjeggyel azonos megjelölés harmadik fél általi használata a nem a harmadik fél, hanem a védjegyjogosult által értékesített áruk tekintetében az irányelv 5. cikke (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá tartozik.

28 A szolgáltatásnyújtó harmadik fél által történő használat e speciális esetét kivéve, amikor a szolgáltatás tárgyai az e védjeggyel jelölt termékek, az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az a védjeggyel azonos megjelölésnek a harmadik személy által értékesített olyan áruk vagy szolgáltatások tekintetében történő használatára vonatkozik, amelyek azonosak a lajstromozott védjegy árujegyzékében szereplőkkel.

29 Valójában, egyrészt az az értelmezés, miszerint az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontjában szereplő áruk vagy szolgáltatások azok az áruk vagy szolgáltatások, amelyek a harmadik személy értékesít vagy nyújt, magának e rendelkezésnek a szövegéből, különösen a „használ [...] árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban" kifejezésből következik. Másrészről az ezzel ellentétes értelmezés ahhoz vezetne, hogy az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontjában alkalmazott „áruk" és „szolgáltatások" kifejezés esetleg a védjegyjogosult áruit és szolgáltatásait jelöli, miközben az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontjában szereplő „áruk" és „szolgáltatások" kifejezés szükségképpen a harmadik személy által értékesítettekre vagy nyújtottakra vonatkozik, ami – az irányelv logikájával ellentétesen – ahhoz vezetne, ‚hogy ugyanazon kifejezéseket eltérő módon kellene értelmezni, attól függően, hogy azok az 5. cikkben vagy a 6. cikkben szerepelnek.

30 Az alapeljárásbeli ügyben, mivel az Autec nem értékesít autókat, ezért az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében nem áll fenn az Opel logónak az Autec részéről a gépjárművek tekintetében lajstromozott védjegyként történő használata.

Az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének értelmezéséről

31 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróságnak kell biztosítania a nemzeti bíróság számára a közösségi jog értelmezésének minden olyan elemét, amely szükséges az utóbbi előtt lévő ügy megítéléséhez, akár hivatkozott az ezekre a kérdése megfogalmazásában, akár nem (lásd a Bíróság C-456/02. sz. Trojani-ügyben 2004. szeptember 7-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-7573. o.] 38. pontját és a C-258/04. sz. Ioannidis-ügyben 2005. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-8275. o.] 20. pontját.

32 Tekintettel az alapeljárásbeli ügy körülményeire, szintén értelmezést kell adni a kérdést előterjesztő bíróság részére az irányelv 5. cikkének (2) bekezdését illetően.

33 Annyi bizonyos, hogy ellentétben az irányelv 5. cikke (1) bekezdésével, annak 5. cikkének (2) bekezdése nem írja elő a tagállamok számára az általa meghatározott oltalomnak nemzeti jogukba történő bevezetését, csak arra szorítkozik, hogy megadja számukra a felhatalmazást ezen oltalom bevezetésére (a Bíróság C-292/00. sz. Davidoff-ügyben 2003. január 9-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-389. o.] 18. pontja). Mindenesetre, a kérdést előterjesztő bíróság vizsgálata, és a Bundesgerichtshof (Németország) által feltett és a fent hivatkozott Davidoff-ügyben a Bíróság által megvizsgált kérdések alapján úgy tűnik, hogy a német jogalkotó átültette az irányelv 5. cikkének (2) bekezdését.

34 Az alapeljárásbeli ügyben először is az Opel logó gépjárművek tekintetében is oltalom alatt áll, valamint a kérdést előterjesztő bíróság megállapította, hogy jelen esetben egy Németországban e termékek tekintetében jóhírnévvel rendelkező védjegyről van szó, végül pedig, hogy a gépjárművek és az azok kicsinyített mását

ábrázoló modellek nem hasonló termékek. Ennélfogva, az alapeljárásbeli ügyben történő használat szintén csak akkor tiltható meg, az irányelv 5. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha e használat révén a harmadik személy alapos ok nélkül, indokolatlanul kihasználja az említett védjegy mint gépjárművek tekintetében lajstromozott védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét, vagy az ahhoz fűződő jogokat sérti.

35 Az Adam Opel a Bíróság előtti tárgyalás során arra hivatkozott, hogy neki az az érdeke, hogy az Opel márkájú autók kicsinyített másainak minősége jó legyen, és azok mindenképpen megfeleljenek az aktuális modelleknek, ellenkező esetben az említett védjegy mint gépjárművek tekintetében lajstromozott védjegy hírneve sérül.

36 Mindenesetre ténybeli értékelésről van szó. A kérdést előterjesztő bíróság feladata adott esetben eldönteni, hogy az alapeljárásbeli használat a lajstromozás szerinti védjegy olyan alapos ok nélküli használatának minősül-e, amely indokolatlanul kihasználja a lajstromozott védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét, illetve sérti az ahhoz fűződő jogokat.

37 Ennélfogva az első kérdést úgy kell megválaszolni, hogy amennyiben valamely védjegy mind a gépjárművek – melyek tekintetében jó hírnevet élvez –, mind a játékok tekintetében lajstromozásra került, akkor a védjegyjogosult engedélye nélkül, harmadik személy által az e védjeggyel azonos megjelölés elhelyezése az említett márkájú autók kicsinyített másain, abból a célból, hogy az élethűen ábrázolja ezeket az autókat és az említett kicsinyített modellek forgalmazása:

– az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében olyan használatnak minősül, amelyet a védjegyjogosult megtilthat, amennyiben ez a használat sérti vagy sértheti a védjegy mint játékok tekintetében lajstromozott védjegy funkcióit;

– az irányelv 5. cikkének (2) bekezdése értelmében olyan használatnak minősül, amelyet a védjegyjogosult megtilthat – ha az e rendelkezésben meghatározott oltalmat a nemzeti jogba átültették –, amennyiben ez az alapos ok nélküli használat indokolatlanul kihasználja a védjegy mint gépjárművek tekintetében lajstromozott védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét, vagy sérti az ahhoz fűződő jogokat.

A második kérdésről

38 Mégha második kérdésével formailag a kérdést előterjesztő bíróság az irányelv 6. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmezését kérte is, az utaló végzésből egyértelműen kiderül, hogy valójában ugyanezen bekezdés b) pontjának az értelmezését kéri.

39 Előzetesen ki kell emelni, hogy az alapeljárásbeli Opel logó használata nem megengedett az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján. Ugyanis e védjegynek az Autec kicsinyített játékmodelljein való elhelyezésének nem az a célja, hogy e játékok rendeltetését jelezze.

40 Az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében a védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthat el mást attól, hogy gazdasági tevékenysége körében használja az áru vagy a szolgáltatás fajtájára, minőségére, mennyiségére, rendeltetésére, értékére, földrajzi eredetére, előállítási, illetve teljesítési idejére vagy egyéb jellemzőjére vonatkozó jelzést.

41 Az Adam Opel és a francia kormány arra hivatkozik, hogy az e rendelkezés által kitűzött cél különösen annak megakadályozása, hogy valamely védjegy jogosultja megtilthassa harmadik személyeknek a termékeik vagy szolgáltatásaik leírására

szolgáló jelölését. Az Opel logó nem a kicsinyített modellek fajtáját, minőségét vagy egyéb jellemzőjét jelöli. Az Európai Közösségek Bizottsága ugyanezen a véleményen van az alapeljárásbeli használatot illetően, azonban nem zárja ki azt, hogy más, olyan tényállási elemek esetében, ha az említett kicsinyített modelleket gyűjtőknek szánnák, minden egyes apró részletnek az eredeti járművekkel azonos leképezése alapvető jellemzője lenne e terméktípusnak, és így az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontját kellene alkalmazni a védjegy élethű mására is.

42 E tekintetben, amennyiben e rendelkezés mindenekelőtt, arra irányul, hogy megakadályozza, hogy a védjegyjogosult eltilthassa versenytársait a védjegye részét képező, leíró jellegű kifejezés vagy kifejezések a célból való használatától, hogy ezzel termékeik egyes jellemzőit jelöljék (lásd különösen a Bíróság C-108/97. és C-109/97. sz., Windsurfing Chiemsee egyesített ügyekben 1999. május 4-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-2779. o.] 28. pontját), ilyen körülmények között annak szövege egyáltalán nem tekinthető különösnek.

43 Ezért tehát *a priori* nem zárható ki, hogy az említett rendelkezés megengedje másoknak a védjegy használatát, amennyiben e használat a harmadik fél által forgalmazott áru fajtájára, minőségére vagy egyéb jellemzőjére vonatkozó jelzés feltüntetéséből áll, amennyiben e használat az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban történik.

44 Mindenesetre, különösen a gépjárművek tekintetében lajstromozott védjeggyel azonos megjelölés elhelyezésének az említett márkájú autók kicsinyített másain, abból a célból, hogy azok élethűen ábrázolják ezeket az autókat, nem az a célja, hogy az említett kicsinyített modellek valamely jellemzőjét jelölje, hanem mindössze az eredeti járművek élethű leképezésének egyik eleme.

45 Mindebből következően a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy amennyiben valamely védjegy különösen gépjárművek tekintetében került lajstromozásra, akkor a

védjegyjogosult engedélye nélkül, harmadik személy által az e védjeggyel azonos megjelölés elhelyezése az említett márkájú autók kicsinyített másain, abból a célból, hogy azok élethűen ábrázolják ezeket az autókat, valamint az említett kicsinyített modellek forgalmazása nem minősül az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett, e kicsinyített modellek valamely jellemzőjére vonatkozó jelzés használatának.

A harmadik kérdésről

46 Tekintettel a második kérdésre adott válaszra, a harmadik előzetes döntéshozatali kérdést nem szükséges megválaszolni.

A költségekről

47 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) Amennyiben valamely védjegy mind a gépjárművek – melyek tekintetében jóhírnévnek örvend –, mind a játékok tekintetében lajstromozásra került, akkor a védjegyjogosult engedélye nélkül, harmadik személy által az e

védjeggyel azonos megjelölés elhelyezése az említett márkájú autók kicsinyített másain, abból a célból, hogy az élethűen ábrázolja ezeket az autókat és az említett kicsinyített modellek forgalmazása:

– **a 89/104/EGK első tanácsi irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében olyan használatnak minősül, amelyet a védjegyjogosult megtilthat, amennyiben ez a használat sérti vagy sértheti a védjegy mint játékok tekintetében lajstromozott védjegy funkcióit;**

– **az irányelv 5. cikkének (2) bekezdése értelmében olyan használatnak minősül, amelyet a védjegyjogosult megtilthat – ha az e rendelkezésben meghatározott oltalmat a nemzeti jogba átültették –, amennyiben ez az alapos ok nélküli használat indokolatlanul kihasználja a védjegy mint gépjárművek tekintetében lajstromozott védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét, vagy sérti az ahhoz fűződő jogokat.**

2) **Amennyiben valamely védjegy különösen gépjárművek tekintetében került lajstromozásra, akkor a védjegyjogosult engedélye nélkül, harmadik személy által az e védjeggyel azonos megjelölés elhelyezése az említett márkájú autók kicsinyített másain, abból a célból, hogy azok élethűen ábrázolják ezeket az autókat, valamint az említett kicsinyített modellek forgalmazása nem minősül a 89/104 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett, e kicsinyített modellek valamely jellemzőjére vonatkozó jelzés használatának.**

Aláírások